

Nieborów, dnia 26.10.2017 r.

ROS.6220.14.2017.JS

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257), w związku z art. 59 ust. 1 pkt 2, art. 63 ust. 1 i ust. 4, art. 64 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405), zwanej w skrócie ustawą o oś a także § 3 ust. 2 pkt 2 w związku z § 3 ust. 1 pkt 102 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 71), po rozpatrzeniu wniosku Pana Piotra Jagury z dnia 28.08.2017 r. oraz po zasięgnięciu opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łowiczu

postanawiam

- I. Nałożyć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie budynku inwentarskiego przeznaczonego do chowu kaczek wraz z obiektami towarzyszącymi na terenie fermy drobiu na działce nr 587/1 w miejscowości Sypień nr 86, gm. Nieborów, pow. łowicki, woj. łódzkie, wraz ze zmianami w funkcjonowaniu istniejącej instalacji.
- II. Ustalić zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko poprzez uwzględnienie następujących elementów:
 1. Oddziaływanie skumulowane planowanego przedsięwzięcia z istniejącymi budynkami inwentarskimi znajdującymi się w zasięgu oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia, co najmniej z istniejącymi zabudowaniami na działce inwestora.
 2. Z zakresu klimatu akustycznego, w tym:
 - a) wykonanie analizy akustycznej wraz z interpretacją graficzną zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na tereny podlegające ochronie akustycznej, przedstawione w oparciu o symulację wykonaną zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i unijnego, przy zastosowaniu programu do obliczeń rozprzestrzeniania hałasu w środowisku, w którym model obliczeniowy jest zgodny z normą PN-ISO 9613-2:2002,
 - b) załączenie klasyfikacji akustycznej terenów, dla których brak jest aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego, w postaci opinii właściwego organu dotyczącej faktycznego zagospodarowania terenów objętych realizacją przedsięwzięcia oraz terenów, na które może ono oddziaływać, wykonaną zgodnie z zapisami art. 115 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519 ze zm.). W klasyfikacji akustycznej należy jednoznacznie wskazać numery działek na których znajduje się zabudowa chroniona akustycznie, wraz z określeniem rodzaju tej zabudowy, jak i jej lokalizacji w przypadku, gdy na rzeczowej działce znajduje się więcej niż jeden obiekt budowlany. Na załącznikach graficznych propagacji hałasu należy czytelnie oznaczyć numery działek i obszary chronione akustycznie.
 3. Z zakresu emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym:
 - a) wykonanie analizy emisji pyłów i gazów do powietrza uwzględniającej istniejące oraz projektowane źródła emisji oraz uwzględniającej aktualne tło zanieczyszczeń w rejonie przedsięwzięcia określone przez właściwy miejscowo Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska,
 - b) przedstawienie wyników rozprzestrzeniania się pyłów i gazów w powietrzu w formie graficznej na czytelnym podkładzie mapowym (np. mapa ewidencyjna lub ortofotomapa) z oznaczeniem m. in. terenów sąsiednich,

- c) wykonanie analizy emisji i rozprzestrzeniania się substancji w powietrzu w oparciu o referencyjne metodyki modelowania poziomów substancji w powietrzu,
 - d) scharakteryzowanie uciążliwości odorowych, w tym określenie ich zakresu przy uwzględnieniu siły i kierunku wiatru oraz wskazanie środków minimalizujących, jeśli będą stosowane, np. dodatki do magazynowania nawozów, ściółek, itp.
4. Określenie ilości i rodzaju odpadów powstających na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji inwestycji, a także sposobu postępowania z nimi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Opis postępowania ze zwłokami zwierząt zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
5. Odniesienie się do art. 81 ust. 3 *ustawy ooś*, w tym wyjaśnienie wraz ze szczegółowym uzasadnieniem i odwołaniem do przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1121 ze zm.), czy przedsięwzięcie może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911). Odpowiedź szczegółowo uzasadnić odwołując się do zapisów ww. dokumentu.
6. Hydrogeologii, w tym:
- a) określenie budowy geologicznej oraz warunków hydrogeologicznych na terenie realizacji przedsięwzięcia oraz dokonanie oceny wpływu realizacji i funkcjonowania przedsięwzięcia na środowisko gruntowo - wodne wraz ze wskazaniem metod ochrony tego środowiska przed negatywnym oddziaływaniem,
 - b) wskazanie w obrębie jakich jednolitych części wód (JCWP, JCWPd) zlokalizowane jest przedsięwzięcie. Określić statut oceny wód zgodnie z planem gospodarowania wodami (dobry/zły), ocenę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych (zagrożone/niezagrożone) jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych,
 - c) krótkie scharakteryzowanie wszystkich zbiorników wód podziemnych (GZWP) w obrębie inwestycji wraz z określeniem stopnia ich ochrony.
7. W zakresie oddziaływania przedsięwzięcia na klimat należy uwzględnić potrzeby dotyczące przystosowania się do zmian klimatu i łagodzenia zmian klimatu, a także odporność na klęski żywiołowe, w tym przeprowadzić:
- analizę odporności przedsięwzięcia na zmiany klimatu,
 - analizę wpływu przedsięwzięcia na klimat i jego zmiany.
8. Wyliczenie na podstawie danych literaturowych i/lub obowiązujących przepisów ilości powstających odchodów zwierzęcych. Opis sposobu magazynowania i zagospodarowania powstających odchodów zwierzęcych wraz z wyliczeniem na podstawie danych literaturowych i/lub obowiązujących przepisów niezbędnej pojemności zbiornika/ów i powierzchni płyty jeśli takie obiekty się przewiduje, przeznaczonych do ich bezpiecznego magazynowania wraz z wyliczeniem powierzchni do wykorzystania odchodów jako nawóz naturalny na podstawie wyliczonej zawartości azotu, jeśli przewiduje się taki sposób ich zagospodarowania. W przypadku zagospodarowania odchodów jako odpad lub produkt uboczny pochodzenia zwierzęcego należy wskazać potencjalnych odbiorców i wykazać możliwość przyjęcia powstającego w obrębie gospodarstwa odpadu lub produktu. W zakresie stosowania wytworzonego nawozu naturalnego, należy wykazać na podstawie obliczeń, że ilość produkowanego nawozu naturalnego może być wykorzystana w obrębie gospodarstwa lub wykazać, że inne zagospodarowanie nawozu będzie zgodne z prawem. Należy szczegółowo przeanalizować, czy nawóz naturalny z przedmiotowego przedsięwzięcia będzie rozprowadzany na terenie posiadającym zdolności absorpcyjne do jego przyjęcia. W analizie można wykorzystać dane zawarte w zaopiniowanych planach nawożenia, jeśli Inwestor jest w posiadaniu takich dokumentów. Należy opisać grunty, na których nastąpi zagospodarowanie nawozu naturalnego, odnieść się do obowiązujących przepisów i Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych, a w przypadku położenia gruntów rolnych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, należy odnieść się do właściwego programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych. W zakresie jakości stosowanego nawozu naturalnego należy wskazać rodzaj planowanych do stosowania środków chemicznych, w tym służących do dezynfekcji pomieszczeń inwentarskich.

9. Podanie planowanych rozwiązań w zakresie gospodarki wodno - ściekowej (m. in. źródło zaopatrzenia w wodę, postępowania ze ściekami socjalno - bytowymi, technologicznymi oraz wodami opadowymi). W przypadku poboru wody z wodociągu załączenie zaświadczenia od zarządcy sieci wodociągowej o możliwości dostarczenia wymaganej ilości wody na potrzeby przedmiotowej inwestycji.
10. Zawarcie informacji o obszarze, na którym planowana jest inwestycja - czy znajduje się w obrębie granic obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego – OSN. Należy uwzględnić fakt wejścia w życie rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie *określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć w granicach regionów wodnych: Środkowej Wisły, Łyny i Węgorapy, Niemna, Świeżej oraz Jarfi* (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 31 marca 2017 r., poz. 1668).
11. W zakresie środowiska przyrodniczego, w tym:
 - a) przedstawienie charakterystyki środowiska przyrodniczego terenu inwestycji oraz terenów przyległych (w tym przyrody ożywionej bez względu na status ochrony) oraz oddziaływania projektowanej inwestycji na ten element środowiska wraz z załączeniem wyników inwentaryzacji przyrodniczej terenu inwestycji i jej oddziaływania oraz wskazaniem rozwiązań minimalizujących bądź kompensujących stwierdzone oddziaływania,
 - b) opisanie terenów zielonych po realizacji inwestycji, w tym opis pasów zieleni izolacyjnej zmniejszających uciążliwość projektowanego obiektu.
12. Opis usytuowania obiektu inwentarskiego z podaniem odległości do granic działki i załączenie mapy planowanego zagospodarowania terenu z uwzględnieniem wszystkich projektowanych obiektów wraz z zaznaczeniem odległości projektowanych obiektów od granic działki.
13. Opis założeń projektowych umożliwiający sprawdzenie zgodności inwestycji z warunkami określonymi dla obiektów inwentarskich i budowli rolniczych w zakresie m.in. zachowania właściwych odległości zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie *warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2014 r., poz. 81) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie *warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422) oraz powierzchni części inwentarzowej oraz warunków dobrostanu zwierząt (zapewnienia m.in. odpowiednich warunków wentylacji, nawierzchni) zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie *minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej* (Dz. U. z 2017 r., poz. 127).
14. Analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem.

UZASADNIENIE

W dniu 28 sierpnia 2017 r. do Wójta Gminy Nieborów wpłynął wniosek Pana Piotra Jagury w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie budynku inwentarskiego przeznaczonego do chowu kaczek wraz z obiektami towarzyszącymi na terenie fermy drobiu na działce nr 587/1 w miejscowości Sypień 86, gm. Nieborów, pow. łowicki, woj. łódzkie, wraz ze zmianami w funkcjonowaniu istniejącej instalacji. Do wniosku dołączone zostały załączniki wynikające z art. 74 ust. 1 ustawy o oś, tj. karta informacyjna przedsięwzięcia wraz z zapisem elektronicznym, poświadczona przez właściwy organ kopia mapy ewidencyjnej obejmująca przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmująca przewidywany obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie oraz wypis z rejestru gruntów.

W związku z powyższym w oparciu o art. 64 ust. 1, w związku z art. 78 ust. 1 pkt 2 ustawy o oś Wójt Gminy Nieborów wystąpił do organów uzgadniających tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łowiczu o opinię co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,

a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia.

Pismem z dnia 22.09.2017 r. nr PSSE ZNS 481/23/17 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łowiczu wydał opinię o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, a tym samym uznał za zasadne sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z dnia 3 października 2017 r. nr WOOS.4240.323.2017.MPr.2 wyraził opinię, że istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko.

Biorąc pod uwagę rodzaj i skalę przedsięwzięcia, wielkość zajmowanego terenu, emisje i uciążliwości występujące na etapie realizacji i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia oraz w oparciu o otrzymane opinie Wójt Gminy Nieborów uznał za zasadne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko.

Planowane przedsięwzięcie należy do kategorii przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 2 pkt 2 w związku z § 3 ust. 1 pkt 102 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 71).

Przedmiotem przedsięwzięcia będzie budowa budynku inwentarskiego przeznaczonego do chowu kaczek o obsadzie maksymalnej 96 DJP wraz z obiektami towarzyszącymi (silosami na paszę, płytą obornikową wraz z podziemnym zbiornikiem na gnojówkę, terenami utwardzonymi oraz niezbędnymi przyłączami) na dz. nr ewid. 587/1 w miejscowości Sypień nr 86, gmina Nieborów, powiat łowicki, województwo łódzkie.

Przedmiotowa inwestycja będzie rozbudową istniejącego na terenie w/w działki zespołu inwentarskiego do chowu drobiu, składającego się z dwóch budynków inwentarskich, w których obecnie prowadzony jest chów gęsi i kaczek o łącznej obsadzie maksymalnej wynoszącej 198,84 DJP. W związku z realizacją przedsięwzięcia Wnioskodawca planuje zrezygnować z chowu gęsi - po zakończeniu procesu inwestycyjnego na terenie fermy drobiu prowadzony będzie wyłącznie chów kaczek w trzech budynkach inwentarskich o łącznej obsadzie maksymalnej 159,64 DJP.

Obecne zagospodarowanie terenów wokół przedsięwzięcia jest następujące:

- od strony południowo - wschodniej działka nr ewid. 587/1 graniczy z drogą lokalną łączącą wsie Julianów, Sypień i Nieborów Wschodni – Parkotów, poza którą zlokalizowane są tereny rolnicze,
- na południe i zachód od fermy zlokalizowany jest niewielki kompleks lasu gospodarskiego, o charakterze remizy śródpolnej, poza którym położone są tereny rolnicze rozpościerające się co najmniej na 570 m od granic przedsięwzięcia,
- na północ od granic działki rozciągają się tereny rolnicze oraz niewielkie obszary lasów gospodarczych założonych na gruntach o najsłabszej bonitacji,
- na wschód od granic działki rozciągają się grunty rolne, a dalej zabudowa zagrodowa wsi Sypień, odległa od granic działki na odległość od 430 m do 960 m.

Zgodnie z przedłożonymi informacjami najbliższy budynek mieszkalny zlokalizowany jest w obszarze działki nr ewid. 461 obręb Nieborów, w odległości ok. 230 m na południowy wschód od najbliższego budynku inwentarskiego.

W chwili obecnej na terenie fermy drobiu na działce nr 587/1 w miejscowości Sypień prowadzony jest chów drobiu – gęsi i kaczek w dwóch budynkach inwentarskich o obsadzie maksymalnej:

- budynek inwentarski nr 1: gęsi w ilości 7 250 szt., tj. 58,00 DJP oraz kaczki w ilości 7 280 szt., tj. 29,12 DJP,
- budynek inwentarski nr 2: gęsi w ilości 9 650 szt., tj. 77,20 DJP oraz kaczki w ilości 8 630 szt., tj. 34,52 DJP.

W ciągu roku w każdym z budynków realizowane są dwa cykle chowu gęsi oraz dwa cykle chowu kaczek. W trakcie prowadzenia cyklu chowu kaczek w budynkach inwentarskich (nr 1 i nr 2) na terenie fermy oraz w obszarze działki nr 587/1 przebywają gęsi (chów na wybiegach). Maksymalna obsada drobiu na terenie całego zespołu inwentarskiego wynosi obecnie: 16 900 szt. gęsi i 15 910 szt. kaczek, tj. 135,20 DJP i 63,64 DJP, łącznie 198, 84 DJP.

W skład zespołu inwentarskiego wchodzi następujące budynki i obiekty towarzyszące:

- budynek inwentarski nr 1 o powierzchni zabudowy ok. 1 848 m²,
- wiata o powierzchni ok. 726 m², dobudowana do północnej ściany budynku inwentarskiego nr 1,
- wiata o powierzchni ok. 121 m², dobudowana do południowej ściany budynku inwentarskiego nr 1,
- budynek inwentarski nr 2 z częścią socjalną o łącznej powierzchni zabudowy ok. 1 824 m²,
- wiata o powierzchni ok. 900 m², dobudowana do południowej ściany budynku inwentarskiego nr 2,
- dwa silosy na paszę o pojemności 15 Mg każdy zlokalizowane przy budynku inwentarskim nr 1 oraz jeden silos na paszę o pojemności 24 Mg zlokalizowany przy budynku inwentarskim nr 2,
- dwa naziemne zbiorniki na gaz płynny o pojemności 6,4 m³ każdy – jeden zlokalizowany przy budynku inwentarskim nr 1 oraz jeden zlokalizowany przy budynku inwentarskim nr 2,
- szambo szczelne na ścieki bytowe o pojemności ok. 2 m³, zlokalizowane przy budynku inwentarskim nr 1.

W obszarze fermy drobiu zlokalizowane są niezbędne przyłącza: wodociągowe, energetyczne oraz kanalizacji sanitarnej (z odprowadzeniem ścieków bytowych z części socjalno – sanitarnej budynku inwentarskiego nr 1 do szamba szczelnego). Źródłem zaopatrzenia gospodarstwa w wodę jest wodociąg gminny. Pobór energii elektrycznej odbywa się poprzez indywidualne przyłącze – stację transformatorową słupową. Powierzchnia terenów utwardzonych betonem wynosi ok. 850 m², natomiast utwardzonych kruszywem ok. 1 500 m². Teren fermy jest ogrodzony.

Projektowany kaczник będzie obiektem wolnostojącym, parterowym, bez podpiwniczenia, o powierzchni zabudowy ok. 6 200 m². Budynek będzie składał się z dwóch brył, połączonych ze sobą prostopadłe, tworząc kształt litery L. Budynek zostanie wykonany w konstrukcji stalowej. W budynku zostaną wydzielone dwie hale produkcyjne, o powierzchni użytkowej min. 2 500 m² każda oraz zaplecze techniczno – gospodarcze, w obszarze którego zostaną zlokalizowane m.in. pomieszczenia sterowni, pomieszczenia magazynowe i komunikacyjne. Budynek wyposażony będzie w instalację elektroenergetyczną, wodociągową, odgromową, gazową, wentylacji mechanicznej i paszową. Nie przewiduje się realizacji zaplecza socjalno – sanitarnego.

W budynku prowadzony będzie chów kaczek w systemie ściółkowym zamkniętym, w ilości maksymalnie 24 000 sztuk w jednym cyklu produkcyjnym (2 hale produkcyjne o obsadzie maksymalnej po 12 000 sztuk drobiu).

Do ogrzewania każdej z hal produkcyjnych wykorzystywane będą po 2 nagrzewnice gazowe o mocy 100 kW każda, w których spalany będzie gaz płynny – propan. Spaliny z nagrzewnic usuwane będą systemem wentylacji mechanicznej kacznika. Gaz płynny magazynowany będzie w dwóch istniejących naziemnych zbiornikach o pojemności 6,4 m³ każdy. Część techniczno – gospodarcza nie będzie ogrzewana.

Świeże powietrze do hal produkcyjnych doprowadzane będzie wlotami powietrza wyposażonymi w osłony, umieszczonymi w ścianach bocznych (podłużnych) budynku. Powietrze zużyte z każdej hali produkcyjnej usuwane będzie systemem wentylacji mechanicznej składającym się z 12 wentylatorów kominowych o wydajności 16 500 m³/h lub o zbliżonej charakterystyce, z wyrzutniami dachowymi, niezadaszonymi. Wyloty kominów wentylacyjnych, wyposażone w deflektory o średnicy wewnętrznej 0,65 m, będą znajdowały się na wysokości min. 7,5 m n.p.t.

W każdej hali produkcyjnej zapewnione będzie oświetlenie naturalne za pomocą świetlików kalenicowych oraz oświetlenie sztuczne za pomocą lamp energooszczędnych. W halach produkcyjnych warunki środowiskowe będą regulowane automatycznie, za pomocą automatyki sterującej pracą nagrzewnic, stopniem otwarcia wlotów powietrza oraz wydajnością wentylatorów.

W każdej hali produkcyjnej zainstalowane zostaną po 4 linie zadawania paszy z karmidłami oraz po 5 linii wzdłużnych pojenia smoczkowego. Pasza dla drobiu magazynowana będzie w trzech zewnętrznych silosach paszowych o pojemności do 25 Mg każdy, posadowionych na płytach fundamentowych. Źródłem zaopatrzenia budynku w wodę będzie wodociąg gminny.

Ścieki technologiczne z mycia hal produkcyjnych, powstające okresowo po zakończeniu każdego cyklu produkcyjnego, odprowadzane będą do bruzd asenizacyjnych. Bruzdy asenizacyjne powstaną poprzez wyprofilowanie posadzek hal produkcyjnych ze spadkiem 0,5 % od ścian zewnętrznych do środka hal. W każdej hali produkcyjnej powstanie wówczas bruzda o pojemności min. 50 m³.

Obornik magazynowany będzie okresowo na projektowanej płycie obornikowej o powierzchni min. 260 m². Odcieki z obornika gromadzone będą w projektowanym podziemnym zbiorniku na gnojówkę o pojemności min. 208 m³.

W ramach realizacji przedsięwzięcia planowane jest wykonanie drogi wewnętrznej i placów manewrowych (w pierwszym etapie utwardzonych kruszywem, natomiast docelowo betonem lub kostką betonową) o powierzchni do 4 100 m².

Obecnie na terenie zespołu inwentarskiego do wytwarzania energii elektrycznej w sytuacjach awaryjnych wykorzystywany jest agregat prądotwórczy o mocy 12,8 kW, który napędzany jest wałkiem silnika ciągnika rolniczego. Wnioskodawca planuje zastąpić w/w urządzenie agregatem prądotwórczym o mocy ok. 100 kW, który zlokalizowany będzie w budynku gospodarczym.

W związku z realizacją przedsięwzięcia wybudowany zostanie budynek inwentarski przeznaczony do chowu kaczek o obsadzie maksymalnej 24 000 sztuk w jednym cyklu produkcyjnym oraz zaniechany zostanie chów gęsi w istniejących budynkach inwentarskich. Po zakończeniu procesu inwestycyjnego maksymalna obsada na terenie przedmiotowego zespołu inwentarskiego wyniesie 159,64 DJP brojlerów kaczyc, w tym:

- w budynku inwentarskim nr 1 (istniejącym): 7 280 szt. kaczek, tj. 29,12 DJP,
- w budynku inwentarskim nr 2 (istniejącym): 8 630 szt. kaczek, tj. 34,52 DJP,
- w budynku inwentarskim nr 3 (projektowanym): 2 hale po 12 000 szt. kaczek, czyli 24 000 szt., tj. 96 DJP.

Maksymalna obsada na terenie całej fermy będzie wynosiła zatem 39 910 szt. drobiu. W skali roku w każdym z budynków prowadzonych będzie po maksymalnie 6 cykli produkcyjnych. Inwestor będzie kupował pisklęta jednodniowe (o wadze ok. 80 g), które następnie będą tuczone do wagi końcowej średnio ok. 3,5 kg. Jeden cykl produkcyjny będzie trwał ok. 42 dni (6 tygodni), a przerwy technologiczne między cyklami (przeznaczone na usunięcie obornika z kaczników oraz mycie i dezynfekcję budynków) - ok. 2 - 3 tygodnie. Przewiduje się, że maksymalne zagęszczenie obsady na terenie przedmiotowej fermy będzie wynosiło do 17 kg/m².

W raporcie należy wykazać, że powierzchnia części inwentarzowej planowanego obiektu inwentarskiego będzie spełniać wymóg minimalnego wskaźnika powierzchni na sztukę tucznika, co będzie wykonaniem wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie *minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej* (Dz. U. z 2017 r, poz. 127).

Do czynności obsługowych w chowie kaczek rzeźnych należą: zadawanie pasz i pojenie drobiu, usuwanie obornika, sprzątanie i dezynfekcja pomieszczeń inwentarskich, rozścielanie słomy przed wprowadzeniem kolejnej partii zwierząt.

Do żywienia drobiu będą stosowane pełnowartościowe mieszanki paszowe, dostosowane do wieku i fazy wzrostu ptaków. Dla istniejącego budynku inwentarskiego nr 1 pasza magazynowana jest w dwóch silosach o pojemności ok. 15 Mg każdy, natomiast dla istniejącego budynku inwentarskiego nr 2 w jednym silosie o pojemności ok. 24 Mg. Dla projektowanego kacznika nr 3 pasza magazynowana będzie w trzech silosach o pojemności do 25 Mg każdy. Do silosów pasza dowożona będzie wielokomorowymi paszowozami, wyposażonymi w urządzenia do pneumatycznego rozładunku paszy (bez kontaktu z otoczeniem). Pasza z silosów podawana będzie automatycznie do linii karmienia składających się z paszociągów spiralnych i karmideł, które przystosowane będą do podwieszania w okresie wymiany ściółki i dezynfekcji. Budynek inwentarski nr 1 wyposażony jest w dwie linie żywienia z karmidłami, natomiast budynek inwentarski nr 2 w trzy linie żywienia z karmidłami. W projektowanym budynku w każdej hali produkcyjnej zainstalowane będą po 4 linie zadawania paszy z karmidłami.

Pojenie drobiu odbywać się będzie w sposób zautomatyzowany, z poidel smoczkowych (kropelkowych). W istniejącym budynku inwentarskim nr 1 zainstalowane są 3 linie wzdłużne pojenia, natomiast w istniejącym budynku inwentarskim nr 2 – 4 linie wzdłużne pojenia. W projektowanym budynku w każdej hali produkcyjnej zainstalowanych będzie po 5 linii wzdłużnych pojenia.

Powierzchnia działki, na których planowane jest przedsięwzięcie wynosi ok. 25,35 ha. Teren planowany do zajęcia pod projektowany budynek inwentarski wraz z obiektami towarzyszącymi to grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, pastwiska trwałe oraz grunty orne. Obecnie

jest to obszar wykorzystywany jako wybieg dla gęsi oraz teren upraw rolniczych (kukurydzy). W związku z realizacją przedsięwzięcia konieczne będzie usunięcie ok. 67 szt. topoli osiki i brzoź.

W trakcie eksploatacji przedmiotowego zespołu inwentarskiego przewidywana ilość wykorzystywanej wody, materiałów, paliw i energii wyniesie:

- woda ok. 16 761 m³/rok (w tym na pojenie drobiu ok. 16 092 m³/rok, czyszczenie budynków ok. 633 m³/rok oraz na potrzeby socjalno - bytowe ok. 36 m³/rok),
- pasza ok. 2 682 Mg/rok,
- słoma ok. 596 Mg/rok,
- gaz płynny ok. 50 m³/rok,
- olej napędowy ok. 16,0 m³/rok,
- energia elektryczna ok. 450 MWh/rok.

Na etapie budowy przewidywane oddziaływanie na środowisko może dotyczyć powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego, powierzchni ziemi, wód powierzchniowych i środowiska wodno – gruntowego, a także związane będzie z wytwarzaniem odpadów.

Podczas prowadzenia prac budowlanych będzie miała miejsce niezorganizowana emisja zanieczyszczeń emitowanych przez silniki spalinowe maszyn budowlanych i środków transportu oraz emisja pyłów cementu, kruszywa i innych sypkich materiałów pylistych. Ponadto występować będzie emisja hałasu związana z pracą maszyn budowlanych oraz środków transportu. Ocenia się, iż ze względu na ograniczony czas występowania emisji, stosowanie niewielkiej ilości maszyn i urządzeń budowlanych, sprawnych technicznie i spełniających wymagania dotyczące norm emisji spalin oraz dopuszczalnych mocy akustycznych oraz zraszanie wodą placu budowy w celu ograniczenia pylenia - w razie konieczności (w okresach gorących i suchych) oraz z uwagi na oddalenie terenu budowy od najbliższych budynków mieszkalnych emisja ta nie będzie miała istotnego wpływu na stan czystości atmosfery w rejonie lokalizacji przedsięwzięcia.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia oddziaływanie na powierzchnię ziemi polegać będzie na dewastacji, czyli całkowitej utracie walorów glebowych w wyniku usunięcia warstwy próchnicznej gleby w obrysie powierzchni zabudowy projektowanego budynku, płyty obornikowej oraz terenów utwardzonych. Ingerencja w środowisko glebowe skutkująca utratą walorów glebowych obejmie obszar ok. 1,06 ha.

Zaplecze budowy, zorganizowane będzie wyłącznie w granicach działki nr ewid. 587/1 należącej do Inwestora. Woda na potrzeby budowy i dla potrzeb socjalnych pracowników firmy budowlanej pobierana będzie z wodociągowej sieci komunalnej lub dowożona będzie beczkowozami. Na terenie zaplecza budowy przewiduje się postawienie przenośnych urządzeń sanitarnych do ujmowania ścieków bytowych lub korzystanie z istniejącego zaplecza socjalno – sanitarnego na terenie gospodarstwa Inwestora.

W obszarze przedsięwzięcia powstawać będą wody i ścieki deszczowe, które nie będą ujmowane i odprowadzane w sposób zorganizowany, natomiast będą w sposób naturalny infiltrować do gruntu. W celu zapobiegania zanieczyszczeniu wód deszczowych stosowany będzie m.in. sprawny technicznie sprzęt budowlany, poddawany regularnym przeglądom i konserwacji (zapobieganie potencjalnym wyciekom płynów technicznych i paliwa z baków pojazdów). Plac budowy zostanie wyposażony w odpowiednią ilość i rodzaj sorbentów służących do zbierania ewentualnych wycieków lub rozlewów substancji płynnych, a także w szczelne, mechanicznie i chemicznie odporne pojemniki służące do gromadzenia zużytych sorbentów do czasu ich przekazania w celu unieszkodliwienia zewnętrznej firmie, posiadającej stosowne wymagane prawem zezwolenia na gospodarowanie odpadami tego rodzaju.

Wszystkie wytwarzane na etapie realizacji inwestycji odpady powinny być zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie.

Po zrealizowaniu przedsięwzięcia funkcjonowanie przedmiotowego zespołu inwentarskiego do chowu kaczek rzeźnych będzie powodowało powstawanie i emitowanie do środowiska zanieczyszczeń stałych ciekłych i gazowych. Będą to: stałe odchody zwierzęce – obornik, padłe zwierzęta, odpady stałe, ścieki bytowe, ścieki przemysłowe z mycia budynków inwentarskich, wody opadowe i roztopowe oraz zanieczyszczenia gazowe wprowadzane do atmosfery. Ponadto oceniane przedsięwzięcie będzie źródłem emisji hałasu przemysłowego.

W przypadku chowu podłogowego kaczek na ściółce, po każdym cyklu produkcyjnym powstaje obornik, czyli mieszanina przefermentowanych odchodów kaczek i ściółki.

Obornik usuwany będzie z budynków inwentarskich po zakończeniu każdego cyklu produkcyjnego, a następnie będzie okresowo magazynowany na projektowanej zewnętrznej płycie obornikowej.

Powstający na terenie gospodarstwa obornik wykorzystywany będzie do nawożenia gruntów rolnych, do których Wnioskodawca posiada tytuł prawny (własność lub dzierżawa). Jak przedstawiono minimalny areal niezbędny do wykorzystania nawozów naturalnych, które będą wytwarzane na terenie przedmiotowego zakładu wyniesie 58,4 ha. Obecnie Inwestor użytkuje grunty rolne w miejscowości Sypień, Piaski i Nieborów o łącznym areale 32,9286 ha. Zgodnie z informacjami przedłożonymi przez Inwestora przed uruchomieniem produkcji w projektowanym kaczniku podpisze umowy dzierżawy gruntów rolnych powierzchni min. 25,5ha. W raporcie należy przedstawić obliczenia minimalnej pojemności płyty obornikowej.

Ocieki z płyty obornikowej gromadzone będą w szczelnym podziemnym zbiorniku bezodpływowym o pojemności minimalnej 208 m³, zlokalizowanym pod płytą.

Powstające na terenie gospodarstwa wody opadowe i roztopowe odprowadzane będą powierzchniowo na teren własnej nieruchomości.

Ścieki bytowe będą powstawać w obszarze zaplecza socjalno - sanitarnego zlokalizowanego w części socjalnej budynku inwentarskiego nr 1. Ścieki bytowe odprowadzane są do szamba szczelnego o pojemności 2 m³, a następnie wywożone są taborem asenizacyjnym na oczyszczalnię ścieków.

Ścieki technologiczne z mycia hal produkcyjnych, powstające okresowo po zakończeniu każdego cyklu produkcyjnego, odprowadzane będą do bruzd asenizacyjnych.

Wody gnojowe (odcieki) powstające w obszarze płyty obornikowej będą odprowadzane do szczelnego zbiornika bezodpływowego na ocieki o pojemności min. 208 m³, znajdującego się pod płytą.

Odpady magazynowane będą tymczasowo w wyznaczonym miejscu na terenie inwestycji: Padłe zwierzęta pakowane będzie do szczelnych i wytrzymałych worków foliowych, które będą czasowo magazynowane w chłodni zlokalizowanej w wyznaczonym miejscu zaplecza socjalnego w budynku inwentarskim nr 1. Odbiór padłych sztuk przez firmę zewnętrzną będzie odbywał się po zakończeniu każdego cyklu produkcyjnego (ok. 6 tygodni).

W związku z funkcjonowaniem przedmiotowego zespołu inwentarskiego wytwarzane będą odpady z bieżącej eksploatacji budynków inwentarskich: zużyte lampy LED i świetlówki kompaktowe służące do oświetlania obiektów, zużyte i uszkodzone opakowania, maty dezynfekcyjne, zużyta odzież robocza i tkaniny do wycierania, odpady z profilaktyki i leczenia weterynaryjnego oraz odpady komunalne z zaplecza socjalnego. Sposób postępowania i zagospodarowania tych odpadów powinien być zgodny z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Za źródła hałasu w przedmiotowym gospodarstwie uznano: utrzymywanie drobiu w trzech budynkach inwentarskich oraz czynności obsługowe wewnątrz obiektów, praca systemów wentylacji mechanicznej hal produkcyjnych oraz ruch pojazdów w obrębie przedsięwzięcia.

Według informacji zawartych w karcie informacyjnej źródłami zanieczyszczeń powietrza z przedmiotowego gospodarstwa będzie: chów kaczek w trzech obiektach inwentarskich, spalanie gazu płynnego w nagrzewnicach służących do ogrzewania hali produkcyjnych oraz w kotle gazowym wykorzystywanym do ogrzewania zaplecza socjalno - sanitarnego w budynku inwentarskim nr 1 oraz magazynowanie paszy w silosach.

Raport winien zawierać rozwiązania minimalizujące uciążliwości związane z eksploatacją istniejących i projektowanych obiektów. W analizie należy uwzględnić emisje wynikające z użytkowania obiektów inwentarskich, magazynowania odchodów i silosów na pasze oraz w celu zobrazowania maksymalnego skutku realizacji inwestycji zaleca się zastosowanie maksymalnego (lub przynajmniej średniego) wskaźnika emisji poszczególnych substancji z obiektów inwentarskich w oparciu o aktualny dokument referencyjny.

Zarówno etap realizacji, jak i eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia związany będzie z powstawaniem różnego rodzaju odpadów. W raporcie należy określić rodzaje odpadów mogących powstać na poszczególnych etapach oraz wskazać ich sposób magazynowania i dalszego zagospodarowania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Na podstawie ilości powstającego nawozu oraz zawartego w nim azotu należy wyliczyć niezbędną ilość arealu potrzebną do jego zagospodarowania i odnieść się do pozostałych zagadnień związanych z gospodarką nawozami wskazanych w punkcie II.8 niniejszej opinii.

Na podstawie informacji zawartych w karcie informacyjnej przedsięwzięcia nie można w sposób jednoznaczny określić czasu trwania, częstotliwości i odwracalności oraz zasięgu oddziaływania przedmiotowej inwestycji. Oddziaływania względem najbliższej zabudowy mogą wykazać obliczenia emisji hałasu i zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza. Ważny jest także sposób zagospodarowania nawozu, który także determinuje zasięg oddziaływania obiektów inwentarskich poza terenem działki przeznaczonej pod zabudowę. W związku z powyższym wszystkie możliwe oddziaływania winny zostać dokładnie przeanalizowane i poparte szczegółowymi wyliczeniami na etapie przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Ze względu na rodzaj, skalę i usytuowanie przedsięwzięcia w centralnej Polsce można jednoznacznie stwierdzić, iż nie będzie ono powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W związku z wymogami stawianymi przez Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniającą dyrektywę 2011/52/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. U.E. z 25 kwietnia 2014 r. nr L 124/1) w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na klimat należy przeprowadzić analizę oddziaływania przedsięwzięcia na klimat, przy czym należy również odnieść się do celów określonych w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. W ramach przeprowadzanej analizy zleca się stosowanie metodyk określonych w Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe (Ministerstwo Środowiska Departament Zrównoważonego Rozwoju, październik 2015 r. Warszawa) dostępnym na stronie <http://klimada.mos.gov.pl>.

Ze względu na charakter przedmiotowej inwestycji nie można wykluczyć prawdopodobieństwa negatywnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

W celu dokładnego określenia obszaru oddziaływania oraz liczby ludności na który będzie oddziaływać inwestycja, konieczne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko.

Planowane przedsięwzięcie nie będzie oddziaływać transgranicznie z uwagi na lokalny charakter inwestycji.

Przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie zlokalizowane na obszarach wodno - błotnych oraz innych obszarach o płytkim zaleganiu wód podziemnych, obszarach objętych ochroną, w tym strefach ochronnych ujęć wód oraz obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych. Planowana inwestycja położona jest poza obszarami uzdrowisk oraz obszarami ochrony uzdrowiskowej, obszarami o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe oraz archeologiczne. W południowej części działki, poza terenem realizacji inwestycji, znajdują się obszary występowania stanowisk archeologicznych oraz obszary ochrony stanowisk archeologicznych.

Przedmiotowy zespół inwentarski nie należy do kategorii zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Niemniej jednak na terenie gospodarstwa inwentarskiego może dojść do zdarzeń awaryjnych, tj. epidemia w stadzie, pożar. Te nadzwyczajne zagrożenia są rzadkie i trudne do przewidzenia. Przewiduje się, że przy zastosowaniu właściwych środków bezpieczeństwa, ryzyko związane z wystąpieniem awarii na terenie przedmiotowego gospodarstwa powinno nie mieć miejsca lub powinno być ograniczone do minimum.

Przedmiotowy zespół inwentarski nie jest zlokalizowany również na terenie zagrożonym ruchami masowymi.

Przedmiotowe przedsięwzięcie położone jest poza obszarami jezior, obszarami górskimi, obszarami wybrzeży. Ponadto w strefie oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia nie stwierdzono występowania korytarzy ekologicznych.

Na południe i zachód od fermy zlokalizowany jest niewielki kompleks lasu gospodarczego, o charakterze remizy śródpolnej.

Teren przedsięwzięcia znajduje się na obszarze szczególnie narażonym na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi z rolnictwa (OSN).

Przedmiotowa inwestycja znajduje się na terenie gminy Nieborów, w powiecie łowickim, województwie łódzkim. Gęstość zaludnienia dla gminy Nieborów wynosi 91 os./km² według danych GUS – Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2016 r.

Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 ze zm.). Najbliżej zlokalizowanymi obszarami chronionymi są:

- rezerwat przyrody Rawka zlokalizowany w odległości ok. 4,1 km,
- rezerwat przyrody Polana Siwica zlokalizowany w odległości ok. 5,4 km,
- Bolimowski park Krajobrazowy zlokalizowany w odległości ok. 1,8 km,
- Bolimowski park Krajobrazowy – utołina zlokalizowany w odległości ok. 1,8 km,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko - Berlińskiej zlokalizowany w odległości ok. 2,1 km,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Bolimowsko - Radziejowski z doliną Środkowej Rawki zlokalizowany w odległości ok. 6,8 km,
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Nieborów zlokalizowany w odległości ok. 2,6 km,
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Polany Puszczy Bolimowskiej PLH100028 zlokalizowany w odległości ok. 5,4 km,
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Rawki PLH100015 zlokalizowany w odległości ok. 6,05 km.

Raport o oddziaływaniu na środowisko w swej treści winien zawierać analizę, czy przedmiotowa inwestycja może znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony, przedmioty ochrony, integralność obszarów i spójność europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 oraz pozostałych obszarów chronionych.

Przedmiotowa inwestycyjna położna jest w obszarze dorzecza Wisły. W przyszłym raporcie należy przedstawić opis warunków hydrogeologicznych wraz z określeniem potencjalnego wpływu inwestycji na środowisko gruntowo - wodne. Należy odnieść się do art. 81 ust. 3 *ustawy o oś.*, tj. czy przedsięwzięcie może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza w odniesieniu do jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. W analizie należy wskazać, w obrębie jakich jednolitych części wód (JCWP, JCWPd) zlokalizowane jest przedsięwzięcie, określić ocenę wód zgodnie z planem gospodarowania wodami, ocenę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, scharakteryzować elementy jakości wód, itp.

Przedmiotowe przedsięwzięcie z uwagi na rodzaj oraz zakres może powodować ponadnormatywne oddziaływanie, a informacje przedstawione w karcie informacyjnej przedsięwzięcia nie pozwalają na określenie dokładnego zasięgu oraz zakresu oddziaływań. Należy podkreślić, że niniejsza opinia odnosi się do wstępnego określenia prawdopodobieństwa wystąpienia oddziaływań związanych z planowanym przedsięwzięciem poprzez przeprowadzenia, tzw. screeningu w oparciu o kryteria w art. 63 *ustawy o oś.*

Sporządzając raport należy wziąć pod uwagę możliwości występowania skumulowanych oddziaływań przedmiotowej inwestycji zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji przedsięwzięcia, biorąc pod uwagę istniejące w pobliżu inwestycji instalacje.

W wyniku analizy zgromadzonych dokumentów oraz uzyskanych opinii, a także biorąc pod uwagę rodzaj i usytuowanie przedsięwzięcia i skalę jego oddziaływania na środowisko Wójt Gminy Nieborów stwierdził, iż planowane przedsięwzięcie wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko zgodnie z art. 66 w/c ustawy oraz winien uwzględniać uwarunkowania szczegółowe wymienione w sentencji niniejszego postanowienia.

W związku z powyższym należało postanowić jak w sentencji.

Pouczenie

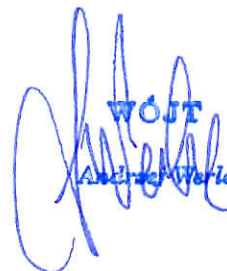
Na postanowienie niniejsze służy stronie prawo wniesienia zażalenia do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Skierniewicach w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia.

Otrzymują:

1. Piotr Jagura - inwestor
2. strony postępowania wg wykazu

Do wiadomości:

1. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
ul. Traugutta 25
90-113 Łódź
2. Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna w Łowiczu
ul. Podrzeczna 24
99-400 Łowicz
3. www.bip.nieborow.pl
4. Sołtys wsi Nieborów – z prośbą o wywieszenie na sołeckiej tablicy ogłoszeń
5. Sołtys wsi Sypień – z prośbą o wywieszenie na sołeckiej tablicy ogłoszeń
6. Urząd Gminy Nieborów – tablica ogłoszeń
7. a/a

WÓJT
Andrzej Wiele

